

Polgári Légiközlekedés Biztonsági Szervezet

ZÁRÓJELENTÉS

235/2005 légiközlekedési baleset

Őcsény 2005. 09. 16. 16 30.

Qween Spead- 340 típusú tandem ejtőernyő

A szakmai vizsgálat célja a légiközlekedési baleset és a repülőesemény okának, körülményeinek feltárása és a hasonló esetek megelőzése érdekében szükséges szakmai intézkedések kezdeményezése, valamint javaslatok megtétele. A szakmai vizsgálatnak semmilyen formában nem célja a vétkesség vagy a felelősség vizsgálata és megállapítása.

Az eset összefoglalása:

Az esemény kategóriája: (légiközlekedési baleset) ACCID

A légitársaság: - gyártója:

- típusa: QWEEN SPEAD-340 ejtőernyő

- gyártási száma: ZTH 340001612

A légitársaság - tulajdonosa

a tandempilóta tulajdona

- üzemeltetője: Magyar Repülő Szövetség

**A baleset: napja és időpontja (UTC):
helye:**

2005. szeptember 16. 16. óra 30 perc.
Öcsény sportrepülőtér

A balesetben súlyos sérültek száma:

1 fő

A légitársaság rongálódásának mértéke:

nem sérült

Lajstromozó állam:

lajstromozásra nem kötelezett

Lajstromozó hatóság:

nincs

A baleset helyszíne alapján illetékes kivizsgáló szervezet: Polgári Légiközlekedés Biztonsági Szervezet, (továbbiakban **PoLéBiSz**)

Az eset összefoglaló áttekintése: A földetéréskor az utas többszörös bokatorést szenvedett.

A vizsgálat adatai:

A Polgári Légiközlekedés Biztonsági Szervezet ügyeletére az esetet 2005. szeptember 16-án 16. 45-kor a helyszínen jelenlevő oktató jelentette be.

A PoLéBiSz ügyeletese az esetet;

16 óra 50 perckor jelentette a PoLéBiSz igazgatójának, majd

16 óra 55 perckor tájékoztatta a Polgári Légiközlekedési Hatóság ügyeletét.

A Polgári Légiközlekedés Biztonsági Szervezet igazgatója a légiközlekedési baleset vizsgálatára kivizsgáló szakmai bizottságot küldött ki, amelynek

elnöke: Janovics Ferenc balesetvizsgáló, elemző

tagja: Pataki Ferenc helyszínelő technikus

eseti szakértő: igénybevétele nem volt szükséges

A kivizsgáló szakmai bizottsággal szemben összeférhetetlenség nem merült fel, továbbá a légiközlekedési balesetet megelőzően a légitársaság utolsó légialkalmassági felülvizsgálatában, illetőleg az érintett szakszemélyzet utolsó szakmai minősítésében nem vett részt. A szakmai vizsgálatban résztvevő bizottság az adott ügyben indított más eljárásban szakértőként nem járt, illetve a jövőben nem járhat el.

1. Ténybeli információk:

Előkészítés: A tandempilóta az ugrás előtt megtartotta a kötelezően előírt utas-felkészítést, majd felszerelve utasát repülőgépbe szálltak.

A repülés lefolyása: A kiugrás 2500 méterről rendben megtörtént, a főernyő a tervezett magasságon kinyílt. A tandempilóta utasával ereszkedés közben (700-800 méteren) a gyakorlatban is átismételték a leszállás mozzanatait, majd folytatva az ereszkedést a megfelelő (120 méter) magasságon megkezdték a leszállást.

A pilóta az előzetes felkészítésnek megfelelően felszólította az utast, hogy emelje fel a lábait. A pilóta elmondása szerint a földetérés előtt az utas lába kb. 30 méteren fel volt emelve és a leszálló manőver eseménymentesnek tűnt. Kilebegtetéskor azonban érezte, hogy az utas lába leért, de ekkor már a földön voltak. Az utas lába a földetéréskor elakadt, melynek következtében nyolc napon túl gyógyuló sérüléseket szenvedett.

1. 2. Személyi sérülések

Sérülések	Személyzet	Utas	Egyéb személyek
Halálos	-	-	-
Súlyos		1	
Kisebb/semmilyen	-	-	-

1. 3. A légijármű sérülése:

Az ugráshoz használt légijármű nem sérült.

1. 4. Egyéb kár:

Egyéb kárt a vizsgálat befejezéséig a KSzB-nek nem hoztak tudomására.

1. 5. A személyzet adatai:

A légijármű parancsnoka:

Kora, neme: 34 éves férfi
 Szakmai engedélye: ejtőernyős oktató
 Képesítései: tandempilóta
 Orvosi érvényessége: 2005. 10. 07.

Szakmai gyakorlata:
 Összesen 661 ejtőernyős ugrás
 Utolsó 12 hónapban: 41 ejtőernyős ugrás

1. 6. A légijármű adatai:

A légijármű légialkalmasságának érvényessége:

(A bejelentőlap alapján:)

	adatok
Főejtőernyő típusa	QWEEN SPEAD 340
Főejtőernyő gyári száma	340001612
Főernyő érvényes	2006. 06. 29.
Tartalékernyő típusa	TWIN
Tartalékernyő érvényessége	2005- 12. 31.
Tartalékernyő gyári száma	0039
Heveder típusa / gyári száma	NEXT/1594

1. 7. Meteorológiai adatok:

Konkrét meteorológiai adatok nem kerültek rögzítésre, mert a baleset kialakulásában nem játszottak közre.

1. 8. Navigációs berendezések.

A navigációs berendezések az esemény lefolyására nem voltak hatással, ezért részletezésük nem szükséges.

1. 9. Összeköttetés:

Rádióösszeköttetés nem volt, a használatát a Kiképzési Tematika nem ajánlja.

1. 10. Repülőtéri adatok:

A repülőtér működési engedélyében az ejtőernyős ugrás jóváhagyott tevékenység.

1. 11. Légijármű adatrögzítők:

A légijárművön adatrögzítő nem volt, az érintett légijármű típusra és feladathoz nincs előírva.

1. 12. A roncsra és a becsapódásra vonatkozó adatok:

A légiközlekedési balesetkor roncs nem keletkezett.

1. 13. Az orvosi vizsgálatok adatai:

A Zárójelentés kiadásáig az utas sérüléséről kiadott Zárójelentést a KSzB nem kapott.

Igazságügyi-orvosszakértői vizsgálat:

Igazságügyi orvosszakértői vizsgálatra a sérülés jellegét figyelembe véve nem volt szükség.

1. 14. Tűz:

Az eset kapcsán tűz nem keletkezett.

1. 15. A túlélés lehetősége:

Életveszély nem állt fenn, a mentőegységek értesítése a jelenlévő oktató által rendben megtörtént. A mentés megkezdése nem szenvedett késedelmet.

1. 16. Próbák és kísérletek:

A vizsgálat során próbákat és kísérleteket nem folytattak, a véleményalkotáshoz arra nem volt szükség.

1. 17. A szervezetek jellemzése

A KSzB- nek nincs a szervezeteket illetően észrevétele.

1. 18. Kiegészítő adatok:

Kiegészítő adatokat nem hoztak a KSzB tudomására.

1. 19. Hasznos vagy hatékony kivizsgálási módszerek:

A kivizsgálás során újabb módszerek alkalmazása nem volt szükséges.

2. Elemzés

A tandempilóta rendelkezett azokkal a feltételekkel, amellyel az ejtőernyős ugrást önként vállaló képzettség nélküli személyek szállítására a szakmai szabályozó előír. Technikai felszerelése jól működött, a baleset kialakulásánál nem játszott szerepet.

A pilóta utasát felkészítette a feladatra, majd az erre a célra kötelezően előírt nyilatkozatot az utas aláírta. A pilóta szerint az utas viselkedésén nem látszott az ugrás előtt-alatt, hogy pánikban lett volna.

Szemtanú elmondása szerint teljesen normál leszállásnak látszott, ezért a földet érés közelében lévő szemtanú el is fordult, majd a tandempilóta kiáltására (melyben segítséget kért) figyelt fel.

2. Következtetések:

Az utas meghallgatásakor elmondta, hogy előkészítését a tandemugrásra megfelelőnek tartotta és tudta mit kell tennie földetérés előtt. A KSzB kérdésére a pilóta elmondta, hogy a leszállás előtti „iskolakör” fázis után (ellentétben a Kiképzési tematika előírásaival) az utas folyamatos tájékoztatása a magasság csökkenéséről elmaradt. Az utas leírta, hogy próbálta, de nem bírta teljesen magasan tartani összezárt lábait, azonban a földre való érkezéskor lábainak lerakása ösztönös lehetett, mert nem emlékezett, hogy tudatosan lábon akart volna maradni.

A tandempilóta elmondta, hogy az utas lábát, a földet éréskor nem láthatta, de közvetlenül a földet érés előtt megismételte az utas felszólítását, hogy tartania kell a lábát, igaz, hogy az utas ezt a figyelmeztetést nem reagálta vissza.

Szubjektív megítélés kérdése, hogy a tandempilótának ekkor meg kellett volna változtatni a leszállás módszerét, vagy ekkor már késő volt változtatni a szóban elmondott, és a levegőben gyakorolt mozzanatokon. A pilóta a földet érés pillanatában érzékelte, hogy az utas lába elakadt, azonban változtatni a leszállás technikáján ekkor már nem tudott.

4. Biztonsági ajánlások:

A KSzB az elmondottak alapján nem talált olyan indokot, amely biztonsági ajánlás kiadását tenné szükségesnek.

Budapest, 2005. december 14– n.

Mészáros László
igazgató